

Krótką historia pieniądza

Metalowe monety, papierowe banknoty, plastikowe karty płatnicze, a nawet elektroniczne zapisy w aplikacji banku na telefonie – dziś pieniądze występują w wielu różnych postaciach. A jak to wyglądało w przeszłości?

Handel bez pieniędzy

Z pieniędzy korzystamy, gdy kupujemy np. jedzenie, ubrania czy zabawki. Ale w czasach prehistorycznych, gdy nie było jeszcze sklepów, ludzie radzili sobie bez pieniędzy. Jaskiniowcy większość żywności zdobywali same – polując i zbierając dziko rosnące warzywa i owoce. Samodzielnie też wytwarzali ubrania i narzędzia. Kiedy chcieli odkupić coś od kogoś innego, stosowali handel wymienny, czyli oddawali jedną rzecz w zamian za drugą – na przykład kamienny toporek za naszyjnik z muszli.

wali zawartość złota czy srebra w monetach i dlatego wybijano na ich podobny władców i symbole państwowe.

Pierwsze monety powstały prawdopodobnie w VII w. p.n.e. w Turcji.

Do dziś monety są popularne na całym świecie, choć zwykle wytwarza się je z tańszych stopów metali.

Banknoty

Monety dobrze sprawdzały się w przypadku drobnych zakupów, ale przy dużych sumach już nie okazywały się tak praktyczne. Dlatego bogaci ludzie ze względów bezpieczeństwa zaczęli oddawać swoje pieniądze na przechowanie do banku. W zamian dostawali pokwitowanie – papierowy dokument potwierdzający, jaką sumę wpłacili. Papierowe dokumenty dobrze spełniały rolę pieniędzy. Tak powstały banknoty – od niemieckiego „Banknoten” (dokument bankowy).

Płacidła

Nie wszystkie towary równie dobrze nadawały się do handlu wymiennego. Niektóre były zbyt ciężkie lub zbyt duże, inne – mało trwałe. Najwygodniejsze do handlu towary, takie jak np. sól, futra zwierząt czy bursztyny były powszechnie stosowane w roli pieniądza jako tak zwane płacidła. A czy wiecie, skąd pochodzi słowo „płacić”? Od płatów Inu, czyli kawałków materiału, które wykorzystywano w średniowiecznej Polsce jako środek płatniczy.

Złoto i inne metale

Z czasem okazało się, że w roli płacidła najlepiej sprawdzają się kawałki metalu. Największą wartość zyskały te, które są najrzadsze, a zarazem nie rdzewieją. I tak złoto, srebro, brąz i miedź stały się pieniądzem kruszcowym. Jego sporą wadą była potrzeba sprawdzania za każdym razem, ile waży dany kawałek metalu, by określić, jaką ma wartość.

Monety

Problem związany z pieniądzem kruszcowym rozwiązały monety, czyli krążki metalu o jednakowej wadze i wielkości. Królowie i inni władcy gwaranto-

Pieniądz elektroniczny

Wręcz z postępem technologii okazało się, że liczbę pieniędzy trzymany w banku można zapisać w pamięci komputera. Pieniądz elektroniczny można przestać na cały świat bez potrzeby korzystania z monet czy banknotów. Można nim płacić w sklepach przy użyciu kart płatniczych lub aplikacji w telefonie. A co najlepsze, nie można go zgubić ani zniszczyć, np. wrzucając razem z ubraniami do pralki. Ekspertsi przekonują, że to najwygodniejszy, najszybszy i najbezpieczniejszy środek płatności.

Jak widać w ciągu swojej historii pieniądze mają za sobą długą ewolucję. Wszystkie te zmiany wynikały z potrzeby ułatwienia i przyspieszenia transakcji handlowych. A potrzeba jest przecież matką wynalazków.